

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 40—	celo leto naprej K 45—
pol leta 20—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 10—	celo leto naprej K 50—
na mesec 3-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 35.

Izjava vsak dan svojo izjavo izdaje in praznik.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln., parte in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijskih pogovorih.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino velja po nakazilu. Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 36—	četrt leta 9—
pol leta 18—	na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34

Obletnica deklaracije.

Ko so se lani koncem maja podajali naši poslanci na Dunaj k otvoritvi parlamenta, jih je spremljalo na poti naravnost mrzlično pričakovanje vsega naroda. Pod bremenom vojne, pod strašno pezo zatiranja se je ljudstvo spraševalo: ali budo naši izvoljeni zastopniki imeli spoznanja, modrosti in poguma dovoli, da povedo na svetovni tribuni, kar nam teži srce, kar nam gori v dušah? Ali bo iz njihovih ust izšla beseda, ki bo izrazila to, kar narod že davno čuti, po čemer hrepeni?

Temu razpoloženju in pričakovanju je dal prvi javnega izraza izvrševalni odbor Narodno - napredne stranke, ki je v svoji seji dne 24. maja med drugim izjavil: »Zavedajoč se velikega zgodovinskega trenutka, od katerega pravega umevanja je odvisna vsa naša bodočnost in v spoznanju, da je rešitev jugoslovanskega vprašanja eden najvažnejših in najnujnejših problemov države in svetovne vojne, morajo naši poslanci z največjo odločnostjo zahtevati v okviru monarhijske združbe in osamosvojitve vsega našega naroda. Tej največji nalogi se morajo sedaj vložiti vsi drugi oziri.« To je bila prava beseda na pravem mestu in v pravem trenutku. Bila je beseda, izgovorjena ne le v imenu stranke, temveč v imenu vsega naroda.

Prihajale so prve vesti iz parlamenta. Čitali smo, kako se med našimi poslanci vseh strank in vseh treh delov naroda uveljavlja spoznanje, da pričena za našo narodno politiko najusodnejša doba in da treba strniti vse sile v enotno voljo in enotno organizacijo, da se bomo mogli uspešno borovati. Takorekoč le za trenutek je še vladala neodločnost, ali naj sklenejo posamezne skupine naših poslancev le medsebojno zvezo ali naj opuste vse dosedanje razlike in se osnuje enoten klub z enotnim programom. Ustanovil se je enotni Jugoslovanski klub in jugoslovanska parlamentarna delegacija je stopila na svetovno tribuno kot enotna, sklenjena reprezentanca vsega našega naroda.

In prva njena beseda, izgovorjena pred obličjem Evrope, je bila ona izjava, ki je dobila ime majniške deklaracije, izjava, ki pomeni izhodišče nove velike politike našega naroda, prvo oporišče velike naše borbe za narodno svobodo.

Obdan od celega mladega Jugoslovanskega kluba, ki je združil Slovence, Hrvate in Srbe v eno trdno vrsto, je prečital v prvi seji državnega zbora načelnik poslanec dr. Anton Korosec sledečo izjavo: »Podpisani poslanci, ki so združeni v Jugoslovanskem klubu izjavljajo, da zahtevajo na temelju narodnega načela in hrvatskega državnega prava, naj se vse zemlje monarhijske, v katerih žive Slovenci, Hrvati in Srbi, združijo pod

žezlom habsburško - lovenske dinastije v samostojno državno telo, ki bodi prosto vsakega narodnega gospodstva tujcev in ki bodi zgrajeno na demokratičnem temelju. Za uresničenje te zahteve enotnega naroda bodo zastavili vse svoje sile.«

Ta izjava je napravila v parlamentu, v svetovni javnosti najgloblje vtis, nam pa se je zdelo kakor glas nebeške trobente, pozivljajoče narod k vstajenju. Bilo je, kakor da zmagovito solnce posije na spečo naravo in vzbudi vse njene sile k novemu življenju, bilo nam je, kakor apostolu Petru, ki se je potapljal v valovih, pa mu je Zveličar podal rešilno roko. Naš narod se je pričel dvigati, preroben, ves nil in pričel je zopet verovati v lastno silo, v lepšo bodočnost.

Deklaracija je za jugoslovansko idejo neprecenljivega pomena. Po svoji vsebini pomenja jasen izraz dveh velikih nacionalnih idej: ideje enotnosti celokupnega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov ter ideje državne zveze enotnega naroda. V najusodnejših trenutkih svetovne zgodovine je z deklaracijo stopilo pred svet jugoslovansko vprašanje kot enoten problem, ki se da rešiti le skupno in le državotvorno. V tem oziru smo pred letom dni upravičeno imenovali deklaracijo našo magno charto.

Majniška izjava je nadalje prvi odločilni korak k ustvaritvi enotne narodne fronte. Ona je združila ne le Slovence, Hrvate in Srbe v skupnem programu, temveč, kar ni manj važno, v njenem znamenju se je izvršila tudi koncentracija vseh posnetih narodnih elementov. Vsa strankarska nasprotstva so stopila v ozadje, v velikem boju naroda za svobodo poznamo vsi predvsem eno dolžnost, dolžnost vzajemnosti in solidarnosti. Kot drugo glavno točko je vsebovala deklaracija apel na monarhijo. Dunajski državniki so na ta apel dosedaj vedno odločneje odgovarjali z ne. Značilno pa je, da našemu narodu nobeden nemški odgovor ne more izriniti globoke vere, da je ni sile na svetu, ki bi mogla trajno onemogočiti visoke narodne cilje, izrečene v deklaraciji. Tako je postala majniška izjava tudi moralen paladij našega ljudstva.

Z deklaracijo je krenila naša politika na pot aktivnega velikopoteznega boja za narodno svobodo. Z njo smo stopili pred svet in na njeni podlagi se je pričel uveljavljati naš narod v veliki politiki sedanjega časa. Postala je tudi diplomatski dokument, ki je dal Jugoslovanskemu klubu legitimacijo za svetovnopolične nastope in je omogočil v narodu samem izvedbo plebiscita za lastno državo.

Zgodovina našega naroda bo beležila še mnogo važnih in odločilnih trenutkov. Vedno na bo ostal 30. maj 1917 eden najlepših in najpomembnejših njenih dni. O obletnici prisega ves

narod, da ne bo odnehal v svojem pravičnem boju do pravične zmage. Blagoslovljen bodi naš majniški praznik!

Eno leto aktivne politike.

g. — L. 1914. nas je zateklo iznenada. Kakor če sneg pokrle komaj vsevitajočo livado. A pod snežno odejo je toplo. Tedaj smo spoznali drug drugega. Srce nam je bilo vedno krepkeje. In če so včasih solze zalile oči, je to bila samo oživljajoča rosa za to, kar se je zbiralo in rastlo. A tudi pesti so se nam krčile in strašna ponižanja tistih dni nam olajšujejo danes vsakotno trpljenje.

Prišla je londonska pogodba, ki je pokazala, kaj lahko škoduje, če narod molči, in če se delajo diplomatske pogodbe pri zaprtih durih. Nastopil je Wilson kot debatant o mednarodni etiki, prišla je ruska revolucija. Poleg krvave borbe je stopila borba duhov, borba skupno ključnih narodov, borba javnosti, borba slovenske vesti. Stockholm: Ali ni včasih kar nejasno postalo, kaj je bolj odločilno: pobeđa na bojišču ali na valovitem morju svetovnega mnenja?

Ali pasivni ali aktivni? Na to vprašanje je odgovoril Jugoslovanski klub 30. maja 1917 z energičnim korakom v aktivnost. Ni glavna stvar deklaracija, ona je le eno odlično izražanje volje, da aktivno posegamo v politiko monarhijske in tudi v svetovno.

Narava dr. Kreka je težko prenašala pasivnost. Ljudem njegovega značaja je pasivnost zimskega spanja tako protiva, da jim od ne lahko srce počti. In to smatramo za najznamenitejšo politično lastnost dr. Kreka in dr. Koroseca, da so glasniki aktivne narodne politike. Nočemo, da se zrodi vse brez nas: »Sine, nobis — de nobis« — izza 30. maja 1917 ni več, in bodi mogotcem še tako neprijetno, bodi za nas kot osebe še tako opasno: nas se čuje, o nas se vé, kaj mislimo in želimo!

V tem znamenju se je vršilo vse ogromno delo slovenske politike od 30. maja 1917 do danes.

Ob otvoritvi parlamenta cesar ni prisegel na ustavo. Na to vabilo so naši poslanci odgovorili z deklaracijo, ki govori seveda le imenom v monarhijo živečih Jugoslovancev. Apel na dinastijo Habsburško-Lothringin je bil odgovor na prestolno besedo. A že Clamov programski govor se je izjavil za dualizem

in kronovine. Clam je padel nad Jugoslovani. Cesar je mizo očistil in vitez Seidler je nastopil prostih rok z nalogom, da započne ustavno reformo. Tedaj je Jugoslovanski klub glasoval za 4mesečni proračunski provizorij. Nadčloveška je bila za marsikoga ta žrtev, a treba pomisliti na tiste dni. Hotelo se je pokazati, da smo še enkrat pripravljani čakati, 4 mesece, zadnji termin.

Jesensko zasedanje je stalo pred novo situacijo. Rusija je ležala na tleh. Vitez Seidler pa se je že zapisal Madžarom in izjavil za kronovine. Zdaj je naša politika začela z ofenzivo:

V proračunski debati je dr. Korosec izjavil v ime kluba, da se mora jugoslovansko vprašanje rešiti v zadovoljstvo Jugoslovancev.

Klub je glasoval proti proračunskemu provizoriju.

Nemška oholost je rastla. Vodstvo je prešlo na grofa Czernina, ki je žongliral s »samoodločbo in aneksijami. A Jugoslovani so opetovano zaskočili pot Czerninu. Razkrinkali so Wiesnerjeve poravke dokumentov, a ob otvoritvi delegacij proglasili kot parolo mednarodne politike naroda S. H. S. samoodločbo vseh narodov.

Naša akcija je stopila v drugi polovici januarja 1918 v nov stadij: Ko je videla jugoslovanska delegacija, da vlada noče na noben način popraviti krivic iz leta 1914., je začela borbo z interpelacijami, ki so pred vsem svetom povedale, kaj se je zgodilo na jugu leta 1914. Obenem pa je postal glasoviti memorandum od 30. januarja 1918 zgodovinski dokument nepreglednih posledic... Ta čas pa je v domovini rodila aktivna politika najlahtnejše sadove: Naš narod, ki smo ga tako ljubili, a o katerem smo dvomili — je dozorel preko noči. Danes res hoče in ve, kaj hoče.

Da je politika postulatov nehala, to je mogoče le, če široke plasti naroda to uvidevajo. Res je, danes je poslanec težko, vsaj ne more doseči stvari, ki jih vlada razmetava raz polno mizo Nemcem in svojim slugam. A ne pozabim nikdar pisma, ki ga je štajerska majka pisala poslancu: »Posredujte, da mi bo sin — edinec oproščen. A če bi imela le količnik radi tega trpeti Vaša moč, ko se vojskuje za narod, vrzite stran to moje pismo.« Da, bratje, naš narod dozoreva! Ogromno delo za njegovo vzgojo so opravili nabiranci in nabiralke podpisov za deklaracijo. Delo se dopolnjuje s tabori. Kar še manjka, ima izpeljati »Narodni svet«.

Istočasno je mogočno napredovala koncentracija naroda SHS. Sploh: ideja politične aktivnosti je tako jaka, da bo kmalu zmagala tudi onkraj Sotle. Od oktobra 1917 sem pa datira akcija, ki jo danes že vsa javnost spoznava v vsej dalekosežnosti: češko - jugo-

slovansko pobratimstvo. Okoli njega se pripravljajo širše grupacije.

Reakcija grofa Czernina, ki je je umetno vzbudil nemško javnost, je prišla prek asno: posrečilo se mu je razbiti vladno namero, da za vso Avstrijo predloži načrt narodne avtonomije po enakih načelih, uspešno mu je izrazil nekaj policijskih naredb, dosegel je, da je Karl Linhart govoril. Morda pade parlament. A vse to so danes že udarci, ki nas toliko ne bole: udarci zadenejo druge činitele. Kakor če pobič vrže kamen v zid, a ne pomisli, komu lahko pade na glavo.

Aktivna narodna politika se mora nadaljevati: na zunaj, a obenem na znotraj. Naša organizacija še ni popolna. Postati moramo armada, ki rastno iz proste volje prenaša trud in težave najslabše dolžnosti — živeti, delati in če treba tudi umreti za svoj rod!

Bratom v spomin.

K 30. majniku.

Četrto leto vojne se bliža koncu in vendar je njen konec še nedogleden. Dan se vleče za dnevom, mesec za mesecem in vse se ti zdi tako, tako težko, kakor pred štirimi leti. Vsak izmed nas trpi in stoče pod vojnimi bolestmi. Toda čim bolj trpi posameznik, ki se bliža milijonu, čim bolj je omanj pravilni stroj stoletnih naredb, tem bolj gredo v življenje misli, ki začenejo priboriti zase svet in ki pritisnejo strašnem letu vojne svoj pečat. Vojna kosi po stotisočih, ljudstvo doma strada in trpi, toda narodi dvigajo pomlajeni glavo in začenejo trkati na duri svojih neprilopenih pravic. Ta razvoj se odigrava pred našimi očmi tako hitro, da je ni primere v zgodovini. Treba se je spomniti samo, kako je bilo pri nas pred enim letom, ko se je pisal 30. maj 1917! Ječe, polne obsojencev in onih, ki čakajo na obsodo, koncentracijski tabori, prenašalci interniranih občanov lastne države, celo politično življenje, socialno in družabno, oprto na izjemne zakone, na cenzuro časopisov in policijsko oko, parlament, ki se leta ne skljuje, in v narodu je bilo kakor na velikem pokopališču! Kakor blisk je učinkoval v tej grozni tišini glas čeških pisateljev na poslance. Narod je razumel, da se lahko dela politika in še v velikem slogu, tudi tedaj, ko ni parlamenta in da je mogoče delati tudi v parlamentu, ki je pod zaščito cenzure, zavedno politiko, ki se opira na enotno voljo celega naroda. Za narod so izpregovorili njegovi duševni predstavitelji in so s smelo roko pokazali češki politiki njen jasni cilj. Politično življenje v češki zemlji je trpelo pred vojno vsled pomanjkanja velike in smeje misli, za katero bi šel celi narod. Temu pomanjkanju je odpomogla vojna, ki je narodu postavila ta cilj pred oči in češki pisatelji so bili ti, ki so odločno pokazali češkimi politikom pot do tega cilja.

LISTEK.

Naprej.

Mi iz viharjev smo se porodili, skozi burne čase vodi naša pot, tja kjer v daljavi svetlo se cilji; še ni vklonila sila nas nezdod. Mi vedeli smo, kaj nas v boju čaka, kaj groma bilo je že v zemlji tej, a naša gorda je od nekaj taka: po nji naprej, moj narod le naprej!

Ta narod naš, ki je tak čist in jasen, kot da rodil iz božjih se je rok, še nosi v prsih ideal svoj krasen, ki zanj prestal je toliko nadlog: za svobodo, ki ni še zasijala, stoji zdaj Čeh kot stal je doposlej, ta misel, ki je nas do grobov gnala, nas vodi k slavi, le naprej, naprej!

Naprej! Naš čas zahteva čine nove, za novo delo je napočil dan, očetov slava čast je za sinove, a vsak je le po delih spoštovan; kjer je sedanjost v sili zaostala, tam slavnih činov dedov mi ne šteje, kot val za ladjo je očetov hvala, napnite jadra, le naprej, naprej!

Umolknite vi vzdihovalci kleti, ki tožite usode časi neblag,

ali prestane zemlje cvet živeti, kadar med njim in solncem zre oblak! Zato naj tma ne moti nam krmarija, kdor hoče zmag, nevarnosti ne glej, vsak sam usodo svojo si ustvarja, in dvakrat nič ne živil Naprej!

Nov dan po noči nosi nam svetlobe, ustvarjeno je solnce i za nas, i mi sinovi smo velike dobe, a celih mož zahteva težki čas. Pridruži se, komur je sila mlada, in v naših srih veter drug zavaj: v rokah pogum in v dušah zlata nada, tako naš prapor gre naprej, naprej!

Kdo vé, kaj nam bodočnost še zakriva, naš bojevit bog še mrtev ni, in sila naša češka še je živa, da novih zmag in slave pribori. Da pride čas nam nove bojne sreče, dovolj spomin husitskih je trofej, dovolj pri nas železa je za meče, krvi v železo damo mi. Naprej!

Nam domovina je ko ladja naša, kot četa mi stojimo v njeno bran, če vsak v kreposti drugega prekaša, vstal češki zemlji bo svoboda dan. In da imela bi ta zemlja moja, kar kdo ji je zaželel preko mej, ker morje ljudsko ne pozna pokoja, naprej nam pot do novega gre boja, naprej, moj narod, vedno le naprej!

Jan Neruda.
(Jen dal!)

Narod sebi.

Pred štirimi tedni smo se obrnili do narodno zavednih Slovencev s prošnjo, naj osnujejo po deželi slovenski krajevske odbore in odseke, ki bi zbirali člani za Slovenski gledališki konzorcij v Ljubljani. Prošili smo, da bi se oglašili novi člani vsaj do 12. maja t. l.

Dasi je bil rok prav kratak, je bil uspeh tega poziva vendar še dosti ugoden. Posebno lep je bil v Idriji, kjer je krajevni odbor pod načelstvom g. not. kand. Tavzeša do 12. maja nabral že nad sto delnic po sto kron. Tudi naši junaki na frontah, vsak trenutek v smrtni nevarnosti, so se spomnili našega kulturnega zavoda: slovenski vojaški bolnici v Laškem Vidmu so poslali 1000 K. častniški zbor turških bataljona 42 d. p. divizije, vojna pošta 136 pa je nabral 910 K. — posebno ljub dar, ker nam je došel od bratskega debila našega troedinega jugoslovanskega naroda — in tudi pri drugih oddelkih se zbirajo darovi za slovensko Talijo.

Stopili pa so na plan tudi denarni zavodi. Jadranska banka je pristopila konzorciju z vsoto 20.000 K in s tem pokazala, da umeva, kake važnosti je za kulturo dobro narodno gledališče. Naj bi jo v obilni meri posnemali ta prekašali tudi drugi denarni zavodi.

Vendar je bil rok do 12. maja t. l. veliko prekratek, da bi se mogla razpusti podrobna organizacija po vseh slovenskih krajih. A prav taka organizacija nam je nujno potrebna.

Narodno gledališče v Ljubljani mora biti vez in središče za vse ostale odre in dramatična društva po naših manjših mestih, zlasti tudi ob narodnih mejah. Narodno gledališče naj vzgaia pred nami tudi domači izobražen igralski naračaji, ki so ga pogrešali doslej vsi slovenski odri. Konzorcij hoče zato ustanoviti lastno strokovno - dramatično šolo in v zvezi z »Glasbeno Maticco« tudi glasbeno dramatično šolo. Le tako se bo moglo povzdigniti ljubljansko Narodno gledališče in z njim tudi pokrajinski odri na isto umetniško višino, ki je potrebna, da bodo resnično v korist naši književnosti in kulturi.

Te dni smo videli Slovence, kako bratje Čehi v Pragi in po vsem Češkem proslavljajo jubilej svojega Narodnega gledališča. Požrtvovalnost češkega naroda, ki si je pred petdesetimi leti z geslom »Narod sebi« sam ustanovil prekrasno prvo Narodno gledališče, je rodila najlence sadove, bogato dramatično literaturo in predivno dramatično glasbo, priče češke kulturne višine. Če hočemo, da bo prineslo gledališče tudi nam tako lepih sadov, moramo pritegniti, kakor svoj čas Čehi, vse svoje sile k skupnemu delu.

Slovensko Narodno gledališče skupna zadeva vseh Slovencev! Zato se obračamo do premožnejših Slovencev po vseh slovenskih pokrajinah, na Kranjskem, Primorskem, zlasti v Trstu, Štajerskem in Koroskem, da po svojih močeh podoro osrednji slovenski oder. Narodno gledališče, bodisi da pristopijo kot člani slovenskemu gledališkemu konzorciju v Ljubljani (deleži po

100 K), bodisi da prispevajo tudi z darili. Pritegniti moramo vse narodne sile k skupnemu delu. Po vseh občinah naj bi krajevni odbori ali vsaj posamezni zastopniki nabirali članove, darov, in podpirali upravni odbor tudi z nasveti. Noben slovenski kraj naj bi ne bil brez žilavega delavca za slovensko Narodno gledališče. Zato prosimo, da bi zavedni delavni mošje in žene v vsakem večjem kraju, v vsaki občini čim prej osnovali krajevske odbore in to naznanili upravnemu odboru, hkratu pa naj se javijo tudi posamezniki, ki bi bili voljeni pomagati pri skupnem delu za slovensko gledališče in slovensko kulturo.

Naprej za Čehi do končnega cilja! Upravni odbor slovenskega gledališkega konzorcija v Ljubljani.

Moja praška „družina“.

Posetil sem tam v Kraljevskih Vinogradih prof. Skrbinska. Ni bil sam; čakalo me je tam še dvoje čeških profesorjev, profesor Juri Horák in dr. Jos. Páta.

Poznal sem kot literata po imenu že oba. Sedaj smo se še osebno spoznali. Horák je eden izmed najmarljivejših sotrudnikov »Narodopisnega Vestnika«. Mlad mož; želi, da bi v »Narodopisnem Vestniku« stalno referiral o jugoslovanskem narodopisju. Najin razgovor ne sme ostati brezploden.

prid društvu, ter upajne, da še po končani vojni vrne zopet v naš krog. Gospodarski položaji našega okraja se ni izboljšal. Dobili še nismo toli zaželenih ljudske šole, tudi še ne delavskih hiš, električni tir do Sp. Siške je naša stara želja, tlakovanje ulic ta več drugih važnih zadev. Upajmo, da se vse te stvari po vojni čimpreje izvršijo. Tajniško poročilo omenja dalje velike težkoče z aprovizacijo, posebno težavno in obupno stališče uradniških in delavskih slojev. Politično smo pričeli nekoliko svobodneje dihati, ko se je sestal parlament, 30. majnik 1917 dan deklaracije je prebudił jugoslovanstvo. Zavedati smo se pričeli, da smo enotnen narod. Izdajalcev naroda se ne bojimo. Živimo v demokratični dobi in v tej dobi se ustanavlja Jugoslovanska demokratska stranka. Vsakdo v okraju naj se politično organizira, ker le v skupnem delu je naš napredek. Blagajnik Tomo Igljič poroča o denarnem stanju. Društveno imetje znaša 712 K 80 v. V odbor so bili voljeni: predsednik prof. Jug prevzame predsednik Ivan Belič, tajnik Rudolf Juvan, blagajnik Josip Kuralt, odborniki: prof. Josip Breznik, Ivan pl. Kappus, Tomo Igljič, Josip Erbežnik, namestnika: Josip Dežman in Matija Deržaj, pregl. računovod Fran Remic, Rudolf Gayer in namestnik Fran Jenko. Novovoljeni predsednik prof. Jug prevzame predsedstvo ter bodri člane in odbor k

skupnemu delu. Nato govori dež. poslanec dr. Fran Novak. Pozdravi navzočih kot član pripravljalnega odbora J. D. S. Omenja jugoslovansko idejo, za katero korakamo Slovenci kot prvi v boju. Ne bojimo se bojev, ker vemo, da je naša stvar pravična in zmage gotova. Potrebna je organizacija. Zato se naj vsakdo oklene »Jugoslav. demokratske stranke«, katera je napredna, jugoslovanska in demokratična. Po govoru dr. Novaka se sklene, da bo napredno pol. in izobraž. društvo za kolizejski okraj delovalo po načelih »Jugoslovanske demokratske stranke«. Sklene se nadalje razširiti društveno knjižnico in zanj pridobiti pravico javnosti. Končno se apelira predsednik na dolžnosti članov ter pozivlja k skupnemu smoternemu delu, nakar zaključijo občni zbor.

== **Protestiramo.** Pod tem naslovom objavlja mariborska »Straža« članek, v katerem je m. dr. rečeno: Edino dobro, pa tudi res potrebno je že bilo, da so ti Nemci in nemškutarji šli na Dunaj cesarja zagotavljati zvestobe in vdanosti do trona in dinastije, ker dogodki zadnjih tednov in razprave na nemških Volkstagih v Mariboru, Gradcu in drugod so pokazale naše Nemce in nemškutarje v vse drugi kakor dinastični luči tako, da so se celo pošteni Nemci zgražali nad tem. Pa ta deputacija se je širokočustila na Dunaju, da govori v imenu jugoslovanskih Nemcev in Slovencev. Proti temu zavijanju resničnega položaja najodločneje protestiramo. Ta deputacija je smela govoriti kvečjemu v imenu par tisoč »privandanih« Nemcev — sicer pa se tega ne — in pa v imenu nerazsodnih in zapeljivih 7000, reci in beri: sedem tisoč »štajerskih« naročnikov. To je vse. In zdaj pa hočejo slepiti javnost, da so govorili tudi v imenu Slovencev! To je ravno tako, kakor če 1 1/2 % nemških priselencev na Kuronskem in Estonskem glasuje za zvezo z Nemčijo ter se to glasovanje razboba v svet kot glas samoodločbe kuronskega in estonskega ljudstva. Mi najodločneje odklanjamo tako zastopstvo poštenih Slovencev! Protestiramo pa tudi proti temu, da naša vlada vlačijo vsi vladarjevo v politične boje. Politične avdijence pri cesarju predlaga ministrski predsednik, njemu se mora predložiti besedilo govorov, on je tudi odgovoren za to, kar se godi pri takih avdijencih. In tako je dr. Seidler odgovoren za nestrpnost, odurnost, surovost in robatost, v katerem so govorili v soboto naši Nemci in renegati pri cesarju zoper Jugoslovane. Dr. Seidlerja se je že davno opozorilo na hude posledice tega koraka, in zato je edino on odgovoren za vse zlo, ki bo nastalo iz eventualne zlorabe cesarjevih besed po naših nasprotih.

== **Jugoslavija in c. kr. deželni šolski svet štajerski.** Kako je štajerski deželni šolski svet skrbel, kadar je treba nastopiti proti slovenskim pravicam, nam dokazuje njegov sklep z dne 19. aprila 1918 št. 3/1770/3. V zmislu tega sklepa so povabili vsi okrajni šolski sveti šolska vodstva, naj skušajo z vsem pritiskom zabraniti, da ne bode šolska mladina, včevši tudi srednješolce, na noben način sodelovala pri nabiranju podpisov za ustanovitev Jugoslavije ali tudi kako drugače. Tudi na učitelstvo naš šolsko vodstvo vpliva na primeren način. — Zalostno bi izgledalo z Jugoslavijo, ako bi delo za njo bilo odvisno od šolskih otrok. Učitelstvo pa je v tem oziru neodvisno. Kot avstrijski državljani slovenske narodnosti sme vsak učitelj delovati za uresničanje naše neodvisnosti od nemstva ter nima nobena oblast pravice dvigniti v tem oziru zoper njega prsta, če izvršuje to v dostojni in zakoniti obliki. Ker si štajerski deželni šolski svet lasti večjo moč, nego mu gre, bi bilo pač umestno, naj bi zavredno slovensko učitelstvo odslej prejel delo bolj odločno za Jugoslavijo, nego je delalo doslej, s tem bi odklonilo to neopikano varuštvo od sebe in deželni šolski svet bi spoznal, da je udaril po — vodi.

== **Štajerske deželne ustanove za nemško navtično šolo v Trstu.** Štajerski deželni odbor je dovolil za nemško navtično šolo v Trstu dve ustanovi po 1000 K za šolsko leto 1918/19. Tako ima služiti tudi denar štajerskih Slovencev nemškim vrham ob Adriji!

== **Nov češki list.** P r a g a, 28. maja. Bivši mladočeški poslanci, ki se niso pridružili državopravni demokraciji skupine dr. Kramarja, dr. Friedler, dr. Körner, dr. Tobolka, in Čech so pričeli izdajati samostojen list »Česka Svoboda«. Novi tednik bo očividno glasilo mladoštevilnih čeških oportunistov.

== **Celovška »Kriegskreditanstalt«** se brani sedaj tudi sama v »Tagespost« proti znanim izjavam in razlagam, da je zavod ustanovljen za obnovo po vojni na jugozapadu poškodovanega ozemlja, da pa zavodu ne zaupajo nacionalne stranke brez izjeme, ker njegov namen in delokrog se ni dosti znan javnosti. Delovanje pa je določeno za čisto stvarno, nepolitično in nestransko. Takoj na to pa deli poškodovanca na jugozapadu v Nemce, Italijane in Slovence. Mi smo na zadnjem mestu, na prvem Nemci. Tako razume »Kriegskreditanstalt« svoje stvarno, nepolitično in nestransko delovanje. Dokler bo tak duh preveval zavod, mi ne bomo zaupali. Treba korenite izpremembe v pojava in stvarnosti, nepolitičnosti in nestranskarstva nri zavodu!

== **Wolf o notranjepolitičnem položaju v Avstriji.** Dunajski poročevalci berlinske vsenemske »Tägliche Rundschau« brzojavljajo svojem listu: Poslanec Herman Wolf se mi je o notranjepolitičnem položaju izjavil tako-le: Menda se je vlada navsezadnje van-

darle dokopala do spoznanja, ki so ga že pred več nego enim letom dni javno oznanjale nemške stranke, da se da rešitev tako važnih nacionalpolitičnih in državnih vprašanj rešiti samo izvenparlamentarnim potom. Ako bi bila vlada pravočasno poslušala Nemce, lahko bi si bila prihranila eno leto težkih notranjih pretresov. V delo zmoglost parlamenta Wolf ne veruje. Saj bi opravljal samo službo onih elementov, ki koketirajo z entento. Ni treba, da je sovražnik parlamenta, kdor tega noče. Avstrijski Nemci so prepričani, da bo sestanek cesarjev v glavnem stanu po svoje pripomogel, da dovede tukajšnje vodilne kroge do prepričanja, da je slovenskim poskušam trganja od države vendar treba pokazati trdno roko. Od zunaj premagati nas ni mogoče, da se pa Avstrija ne raznese od znotraj, to bodi skrb vlade.

== **Associazione Politica Adriatica»** kliče Seidlerja na pomoč proti Jugoslovonom. Korespondenčni urad poroča iz Trsta 25. maja: Tukajšnje italijansko politično društvo »Associazione Politica Adriatica« je poslalo ministrskemu predsedniku Seidlerju nastopno brzojavko: »Associazione Politica Adriatica«, organ italijanske nacionalne stranke tržaškega mesta, protestira živo proti stališču, katero je zavzel poslanec Conci pri praških slavnostih, v kolikor je podajal izjave v imenu vseh Italijanov Avstrije, med temi tudi Italijanov v jadranskih deželah, katerih on ne zastopa. Društvo prosi Vašo ekscelenco, da vzame to na znanje, da italijanska stranka tržaškega mesta oficijelno ne odobrava soglasja poslance Conci s programom udeležnikov praških slavnosti. Naša pozicija v Trstu in v jadranskih provincih nam predpisuje nadaljevanje boja za našo narodno eksistenco, ki ga vodimo že desetletja proti vsakemu podjarmljevanju, in smatramo za potrebno, da priključimo ob tej priliki odobravanje Vaše ekscelence k obrambi naših pravic.

== **Beifall, Beistand ali Mithilfe.** Korespondenčni urad nam je poslal večerj priobčen protest italijanskega društva »Associazione Politica Adriatica« s končno prošnjo tega društva do Seidlerja za odobravanje (Beifall) njegove obrambe italijanskih pravic. »Tagespost« pa navaja v brzojavki koresp. urada prošnjo za »Beistand«, »Montags« Zeitung« pa za »Mithilfe« njegove ekscelence viteza Seidlerja v italijanskem boju proti Slovanom ob Adriji. Cemu ta igra z izrazi v poročilu korespondenčnega urada? »Associazione Politica Adriatica« je tako zabita, da je prosila pomoči ministrskega predsednika v boju proti Slovanom ob Adriji. Pomoči jej more dati Seidler samo toliko, kolikor bi bilo to prav nemškim interesom ob Adriji. Ako bi italijansko politično društvo v Trstu ne bilo tako zabito, bi razumelo igro z besedami »Beistand«, »Beifall« in »Mithilfe«. Ker se pa v času vojne ni ničesar naučilo, hoče tirati primorsko italijanstvo v nove boje z Jugoslovani v prid Nemcem. Mislimo pa, da to društvo ne zastopa treznomislečih Italijanov v Trstu.

== **Tirolski Nemci proti dr. Conciju.** Italijanski državni poslanec iz Tridenta dr. Conci je bil pri praških slavnostih, kjer je prav lepo spregovoril o nasilju in persekucijah, ki so zblizale češki in italijanski narod. Nemški Tirolci so dvignili radi tega svoje glave proti dr. Conciju in tirolski deželni odbor je z ogorčenjem sprejel v vednost, da je bil dr. Conci, ki je podglavar in deželni odbornik, na »veležadajniški« slavnosti v Pragi, in izrekel je svoje obžalovanje, da ne more moza, ki je označil svoje mišljenje na tak način, odstraniti iz svoje srede. Nemško tirolsko časopisje se zgraža soglasno nad Concijem in zahteva, da odloži čast deželnega podglavarja. Tirolski Nemci so z raznimi izjavami že dovolj jasno pokazali, kako hočejo iztržiti oziroma pomčiti tridentse Italijane.

== **Trije tridentisti italijanski zastopniki proti dr. Conciju.** Iz Inomosti poročajo, da so prišli k namestniku grofu Meranu baron Mersi, predsednik deželnega kulturnega sveta, in dva italijanska deželna poslance ter so izrekli svoje ogorčenje nad Concijevimi izjavami v Pragi, da je govoril tam brez vednosti in naloga svoje stranke in da je to, kar je govoril, v nasprotju z mišljenjem italijanskega prebivalstva na Tirolskem. Pri deželnem glavarju pa se je zgledilo nekaj italijanskih županov in župnikov, ki so izjavili, da večina italijanskega prebivalstva ni zadovoljna s svojimi radikalnimi sorojaki.

== **Za bratsko ujedinjenje.** V zagrebških »Novinah« čitamo članek škofa Mahničja »Za bratsko ujedinjenje«. V članku je rečeno: Zvest svojemu geslu »Divide et impera!« je sovražnik hujskal, kakor se hujska psa, Hrvata na Srba in Srba na Hrvata. Fanatiziral je jedne in druge. Pleme je obsovalo pleme. Pa tudi v verskem pogledu, kljub temu, da smo pravoslavju najbližji, smo vendar trpeli, da nam nemški protestantizem in nacionalizem zastrupljata inteligenco in kvarita srce. Ali je potem čudno, da smo ostali daleč jedni od drugih, tuji v domovini, razdeljeni, prezirani in smo sami sebe prezirali, izlivač svoj srdaš nad svojimi brati...

== **Nemška akcija v Dalmaciji.** Zadrski »Narodni List« se ponovno peča s tem vprašanjem in pripoveduje, da Nemci grozijoč delajo, da tudi gospodarsko zagospodujejo dalmatinski obali. »N. L.« poziva jugoslovanske in vobče slovenske kapitaliste, da proti očitemu nemškemu navalu odločno stopijo v bran, dokler je še čas.

== **Hrvatskemu saboru v album.** Povodoma nadaljevanja razprav v hrvatskem saboru pišejo zagrebške »Novosti«: Narod, ki v teh časih, pa naj bi bil tudi največji narod, nima edinstvene politične orientacije, je obsojen, da ne dobi ničesar in da drugi izvrše na njem svoje načrte. Hrvatski sabor, edina ustavna korporacija na jugu monarhije in poleg tega edina slovenska korporacija v monarhiji, ki zaseda, ta sabor po svoji sestavi in po svojih ljudeh ni tak, da bi mogel dati narodu edinstveno politično orientacijo. Nasprotno: povzročitelj spletke je, domema političnih strasti, veren čuvaj tradicij raznih zgodovinskih hrvatskih saborov. Da bi imel vsaj toliko politične in moralne sile, da razkrije elemente, ki so grobarji še one malenkosti ustave, kolikor je imamo! Bojimo se, da je nima. Važnejše so sedaj razprave, čigava bo »Hrvatska Rijec«, važnejše razpravljanje o tem, kako spečemo zajca, ki ga še nimamo itd. — Ali naj narod posluša še naprej take zastopnike? Ali naj jim sledi pri političnih spletkah, ki jih snujejo? Ne mara in ne more!

== **Frankovci imajo denarja dovolj.** Iz Zagreba poročajo: Hrvatska tiskarna je te dni odpovedala tisk frankovskega glasila »Hrvatske«, ki je tudi nobena druga tiskarna ni hotela sprejeti pod svoj krov. »Hrvatski« je grozil definitivno pogin. Toda Frankovci so takoj dobili primerno vsoto denarja na razpolago in njihov duševni voditelj znani žid dr. Sachs, ki je oproščen vojaške službe z izrecno utemeljitvijo, da je zaupnik madžarske vlade, je kupil tiskarno »Merkur« za 150.000 kron. »Hrvatska« bo torej izhajala naprej. Frankovci imajo povsodi dovolj denarja.

== **Josip Hodža umrl.** V Banjski Bistrici na Slovaškem je 20. t. m. umrl, 78 let star, znani slovaški rodoljub, evangelijski župnik Josip Hodža.

== **»Corriere della sera« k tretji vojni obletnici.** »Corriere della sera« je pisal k tretji vojni obletnici: Tri leta so potekla, da, tri leta, pa še stojimo po koncu, ponosni, vzdignjene glave. Tri leta in vojne še ni konec. Nikdo ni mislil, da bo imela Italija tako odprno silo. V srcu vsakega je dne 24. maja 1915. Živelo upanje, da bo vojna kratka, ali tudi naši sovražniki so se jako zmotili, ko so mislili, da jim bo njihova zmaga pri Kobaridu vrgla v roke vso Italijo.

== **18 milijard lir novega italijanskega vojnega kredita.** Iz Curia: »Corriere della sera« poroča, da bo italijanska vlada v prihodnjem zasedanju poslanske zbornice zahteva novega kredita za nadaljevanje vojne v višini 18 milijard lir.

== **Mir že koraka.** Iz Milana: Giolitti je govoril pred kratkim na nekem zborovanju svojih volivcev. Svoja izjava je zaključil z besedami: Verjeme mi, gospoda moja, da mir že koraka, mir se nam bliža.

== **Nemško - švicarska gospodarska pogodba.** V razgovoru s sodelnikom pariškega »Matina« glede najnovejših gospodarske pogodbe z Nemčijo se je izjavil zvezni svetnik Schulthess: To pogodbo je smatrati za izrecno gospodarsko pogodbo. V svoji celoti pogodba ni zadovoljiva, ker omejuje Švico. Ker je danes gospodarski položaj vsega sveta od dne do dne bolj kritičen, ker je nakup in transport blaga vedno težavnejši in ker se gospodarska vojna neprestano postruje, otežkoča vsaka nova pogodba, ki jo sklene Švica s to ali ono državo, uvoz, industrijalno delovanje in izvoz. To pa nas ne ovira, da ne bi priznali, da je položaj Švice morda manj kritičen, kakor položaj drugih nevtralnih dežel. Švica je prepričana, da jo čaka velika misija pri obnovitvi miru in je odločena z lojalno nevtralnostjo zaslužiti simpatije, ki se ji nudijo z vseh strani.

== **Česke entente čete.** »Neue Freie Presse« piše: Stalna rubrika v zapadnem časopisu so poročila o formacijah ententnih armad, sestavljenih iz avstro - ogrskih Slovanov. Enkrat govorijo o teh pomožnih četah kot o avstrijski slovaški legiji, potem zopet o jugoslovani. diviziji ali celo armadi. Nekako čudno govori o njih vojaški sodelnik »Popolo Romano« Ultor, ki piše o čeških prostovoljskih oddelkih na italijanski fronti. Najprej odločno odklanja nesporazumljenja in domnevanja v krogih ententnih listov, ki govorijo o jugoslovanih, dočim gre izključno za Čehe. Seveda je prikrita misel ta, da so v Italiji očitno ob roki podatkov jugoslovanskih prostovoljcev sklepali na dalekosežnejše posledice kongresa podjarmljenih narodov, dočim se Jugoslovani tega stremjenja dosedaj niso udeleževali. Ravnotako omebno vredna je opomba Ultorja, da ni govoriti o kaki češki legiji, marveč samo o oddelkih. S tem hoče povedati tudi še nadalje, da gre za razmeroma majhno število takih bojovnikov v Italiji. Morda hočejo Italijani na ta način prepričati, da bi centralne države smatrale uporabo avstro-ogrskih vojnih vjetnikov češke narodnosti za službo v italijanski vojski kot kršenje mednarodnih vojnih običajev. Vsekakor je ta članek Ultorja, ki je v nasprotju z izjavami ententnega časopisa glede zadeve čeških prostovoljskih oddelkov izšel s privolitvijo italijanske cenzure.

== **Vojno stanje na Irskem.** Rotterdam, 27. maja. Nad južno in vzhodno Irsko je bilo proglašeno vojno stanje.

== **Wilsonovi davčni načrti.** Washington, 27. maja. (Kor. urad.) Predsednik Wilson je izjavil v seji kongresa, da mora kongres zapostaviti vsa politična vprašanja za zvišanje davka, ki je postalo nujno vsled vojne. Zvišanje davka zadene v poglavitem dohodnino, vojne dobičke in luksuriozne predmete. Bila bi pogrčena finančna politika, če bi hotela Amerika kriti prevelik del dohodkov za vojno potom posoliti. Dosedaj

je dobila Amerika iz davkov štiri milijarde dolarjev. To pa nikakor ne zadostuje za razširjeni proračun. Vse se zdi sedaj ničeno napram velikemu cilju, da dobi Amerika vojno. Nastopiti ne sme nobena pavza. Veliko podvzetje se mora vršiti z vedno naraščajočo energijo tako dolgo, da bo sovražnik popolnoma poražen.

== **Vojni dolgovi Evrope.** London-ski »Economist« prinaša izkaz vseh vojnih dolgov evropskih držav, ki se vojskujejo. Dolgovi znašajo 1000 milijard, za katere treba na leto 60 milijard obresti. Pred vojno je znašal evropski državni dolg 150 do 160 milijard.

Naše šole v Gorico.

Gorica, 26. maja

Dne 21. t. m. je imel dež. šol. svet po dolgem času sejo. Kakor čujemo, se je sklenilo, otvoriti sept. meseca vse ljudske šole, slovensko in nemško gimnazijo, realko ter učilišča. Če se pa ta sklep tudi izvrši je še veliko vprašanje, kajti danes razun nemške gimnazije, so vsa šolska poslopja zasedena od vojaštva. Naše lepe slovenske zavode so pretvorili v vojašnice. Vsa ta poslopja treba izprazniti, temeljito popraviti in osnažiti. Treba jih na novo tudi opremiti. Čas hiti in do septembra je le še pet dobrih mesecev. Ako se takoi ne prične z delom, ostane ta sklep gotovo na papirju.

Drugo važno vprašanje je glede prehrane in stanovanj za dijaštvo, ki bi pa po našem mnenju ne delalo posebnih pregledov in bi se dalo na ta način rešiti, da se v Gorici ustanovi slično kot za italijansko dijaštvo v Kromeriju konvikt na državne stroške. Kakor znano, je vlada že l. 1916. ustanovila za italijansko dijaštvo v Kromeriju gimnazijo in konvikt, v katerem so bili dijači z vsem preskrbljeni. Za naše srednješolce naj se otvori v Gorici tak konvikt, kjerbi bili dijači z vsem preskrbljeni na domačih tleh. Nekaj bi jih dobilo stanovanje v družinah, kdor bi imel stariše v Gorici, ostane pri njih. To vprašanje treba sploh temeljito pretehtati. Ničje pa ne more zahtevati od našega ljudstva na Gorškem, da bi pošiljalo svojo mladino v Trst ali Ljubljano v takozvane zaposlovalne tečaje, ker bi bilo to z velikimi stroški združeno. S prehrano in stanovanji so v Trstu, kakor v Ljubljani velike težkoče. Res, da bodo tudi tu težkoče, a z dobro voljo se vse to uredi. V konviktu bi bili dijači pod dobrim nadzorstvom, ter preskrbljeni z vsem potrebnim in vsled tega bi bili učni uspehi gotovo bolj nego v teh treh letih.

»Edinost« je pred kratkim zahtevala naj ostanejo na tej tečaj v Trstu. Ali kaj zaposlovalni tečaj! Tržaškim Slovence naj se otvori vendar enkrat že slovenske srednje šole, ki jim pritičejo po zakonu. Mi gorški Slovenci pa zahtevamo svoje šole v Gorici. Dovolj je bilo begunstva, dovolj let je naša mladina po krivdi vlade zastala v izobrazbi. Za italijanski konvikt v Kromeriju se že sedaj dela v italijanskem časopisu reklamo in tudi oglas za vpisovanje je že izšel.

Ker ne zaupamo onim zgoraj, moramo stati na straži in paziti, da nas kdo ne prekanji, ker utesnilo bi zgoditi, da se otvori v Gorici, mesto naših šol, le nemška gimnazija. Le ta in edino ta leži izvestnim gospodom na srcu.

Mariborsko pismo.

(Od našega dopisnika.)

V Mariboru, 26. maja.

Dan obletnice jugoslovanske deklaracije. Še par dni in slavili bomo 30. maj, dan, ko se je pred enim letom na Dunaju proklamiralo našo »jugoslovansko deklaracijo«. 30. maj pomeni nam vsem zgodovinski dan, dan veselja, dan narodne zavednosti, narodnega ponosa in narodnega trpljenja. Kakor plamteče znamenje je šla jugoslovanska deklaracija po naši široki domovini. Iz juga je našla pot preko Save, Savinje k nam na Slov. Štajer. Krasná narodna prednoodla je znanami, čas, ko je velika misel šla za svoj zmagoslavni pohod od narodne naše meje in — si jo tudi osvojila. Vse je dala narodu kar more dati velika misel: vzdrumlila ga je iz narodne odreenosti k narodnemu življenju, k narodni zavednosti. Danes ve naš narod, kaj hoče v svoji jugoslov. deklaraciji: biti prost v svobodni in neodvisni državi Slovenec, Hrvatov in Srbov. Naša dožnost je, da se spominjamo 30. maja 1917 s hvaležnostjo in na svečan način. Natlešje in najboljše na bomo to posvedočili, če ta dan posvetimo narodnemu življenju. Za nas mariborske Slovence danes ni večje in važnejše narodne zadeve kot je slovenska narodna šola v Mariboru. Ona naj nam reši našo deo in s tem narodno življenje. Žrtvujmo ta dan za našo šolo s še bolj radodarno roko kot sicer! In še na nekoga ne smemo pozabiti ta dan! To je naša slovenska učeca se mladina, naše slovensko dijaštvo, ki vojno posebno bridko občuti. Zato zbirajmo tudi za našo slovensko dijaško kuhinjo, da bo tudi ona deležna velikega dne. Mislimo, da ga ni tehtnega ugovora, da nista oba navedena faktorja danes, oziar za proslavo 30. maja najbolj uvaževanja vredna. V znamenju narodne radodarnosti praznujmo svoj drugi 30. maj, prvo obletnico 30. maja 1917.

Premestitev inspektorja Vrečka. Južna železnica vstraja pri premestitvi inspektorja gospoda Vrečka. Kakor vse kaže, se je mariborsko nemškonačionalno renegatsko uradništvo, z njim na tudi vsenemška mestna klika, postavila za nemške parlamentarce, ki so potem »stvorili« svojo dolžnost. Premestitev je zahtevalo na nemškonačionalni pritisk železniško ministrstvo. Da se je temu radevolje odzvalo, za to je porok železniški minister Bauhaus. V upravi oziar pri prometnem ravnanstvu Južne žel. so to nemško renegatsko zahtevno seveda z močjo podpirali g. Fantz, Dobernig in Kraft. Naivnejša je pač okolnost, da ima pri celi stvari takorekto glavno besedo železniško ministrstvo. Na delo! Bilil so na Dunaju, gospodje štajercijanci, da nas denuncirajo.

Z njimi so bili tudi vsi ostali posilji nemški gospodje, ki jih je veter spihal iz vseh mogočih in nemogočih krajev in, ki jih je šele vsenemški terorizem zadnjih tednov spravil na politično pozorišče. Dejali smo, da nas pušča vsa ta nemškonačionalna in vsenemška komedija hladne. Eno pa moramo vseeno uvaževati: prišli bodo domov in po zborovanjih in svojih lažljivih listih bodo čekali več, kot so v resnici šlišli in videli. Lahkovernikov pa je povsodi in čisto tudi zelo mnogo. Zato treba, da svoje protidele na narodnem polju poostriamo. Tisk in beseda, to veliko naše orožje, oboja bodeta morala vršiti svojo nalogo še bolje kot doslej.

Nemški terorizem. Poročali smo, da hoče magistrat onemogočiti obstoj slovenske gostine »Zum Lamm« na Tegetthoffovi ulici. Gostilniška obrt se tamkaj izvaja že okoli 50 let. Kakor daleč pomnilo naistarsiš Mariborčani, je bila tam krčma. Sedanjemu posestniku Slovencev pa počelo dati koncesije. Vso okolico so proti njemu dvignili in naglali okoli stanujoče nemške stranke, da so podpirale neko pritožbo radi slovenskega petja. Ker se sedanji gostilničar ni dal tebi nič meni nič ugnati v kozji rog, so mu te dni gostilno — kratkoma zaprčali.

Sliso in sotožili. Ornig, Linhart in Schneider: cvetke, sopek, odbran, kot ne kmalu kateri. Sami brat, vredni drug drugega. Šli so na Dunaj in tožili so nas. Med najostudnejšimi najostudnejši je pač bil tisti, ki se je izdajal za predstavitelja »vplivne« štajercijanske stranke, ki »predstavljala« del slovenskega naroda. Kaj nlemu in Ornigu na tem da sta cesarja — nalagala? Saj sta imela ta nemška predstavitelja »vplivne« štajercijanske stranke, predznosti dovolj, da sta cesarju celo predlagala — razpust parlamenta, da bi nemstvo in nemštvo zopet lahko slobodno besnelo. Dajala sta nevarne nasvete!

Vesti iz primorskih dežel.

Za dvornega svetnika v trgovskem ministrstvu je imenovan poštni podravatelj v Trstu dr. Fran Tobiasch.

Iz Ajdovščine nam pišejo: Vsem rojakom po širnem svetu naznanjamo, da smo vsi zdravi in vam izročamo tem potom iskrene pozdrave. — Ajdovci.

Tržaška porota. Včeraj je sedela v Trstu na zatožni klopi pred poroto 21-letna Beatrice Lovrinović iz Boljuna, ki je bila uslužbena v pulskem arzenalu. Tam je imela razmerje z nekim inženirjem, ki ni ostalo brez posledic. Ko je povila možko dete, je je zadušila. Porotniki so z 8 glasovi proti 4 zanikali vprašanje krivde, na kar je sledila oprostila razsodba.

Truplo francoskega častnika ob Lokrumu. Iz morja ob Lokrumu so po tegrali truplo francoskega mornariškega častnika. V žepih je imel polno poročil, legitimacijo, diplomu italijanskega vojnega odklidanja in fotografije. Imenuje se Maurice Poirou. Okoli sebe je imel rešilni pas. Truplo je moralo biti v morju že kakih 40 dni. Častnika so pokopali z vsem vojaškimi častmi.

Dnevne vesti.

— **Povodom jutrišnje obletnice** majniške deklaracije bodo, kakor čujemo, narodni hišni posestniki razobesili trobovnice. Mnoge slovenske stranke v nemških hišah bodo okrasila okna z zastavicami.

— **Deželni predsednik grof Attems** se mudi na Dunaju, da si izposluje pooblastila in navodila, kako bi se dalo najbolje zatirati naše narodno gibanje. Prvi dan njegovega romanja je prepev nedeljske shoda na Vrhniki. Poročajo nam, da razvija gospod grof v tem poslu tako vno, da se mu čudijo vsi, ki so imeli priliko opazovati njegovo hladnokrvnost in ravnodušnost n. pr. v vprašanih prehrane.

— **Zupan dr. Tavčar v Zagrebu.** »Hrvatska Rijec« poroča 27. t. m.: V soboto zvečer je dospel v Zagreb ljubljanski zupan dr. Tavčar ter je včeraj posetil predsednika sabora dr. Medakovića. Ljubljanski zupan ostane danes še v Zagrebu ter se je nastanil pri svojem zetu veletržcu V. Arku. — Kakor nam poročajo, se je zupan včeraj popoldne vrnil zopet v Ljubljano.

— **Občni zbor »Narodne tiskarne«.** Včeraj se je vršil v uredniških prostorih »Slovenskega Naroda« občni zbor delniške družbe »Narodne tiskarne« ter je bil na tem obnem zboru znova soglasno izvoljen za predsednika ljubljanski zupan dr. Ivan Tavčar, za podpredsednika pa dr. Alojzij Korkali.

— **Občni zbor »Narodne Založbe«.** Na včerajšnjem obnem zboru »Narodne Založbe«, ki se je vršil v uredniških prostorih »Slovenskega Naroda« je bil znova soglasno izvoljen dosedanji odbor. Za preglednika računov pa je bil izvoljen namesto umrlega člana gosp. Trstenjaka, ravnatelj Ivan Hribar.

— **Vojna odlikovanja.** Rezervni nadporočnik Josip Lavrič b-h. 2. je dobil znova Naivšije pohvalno priznanje z meči. Z zlatim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje je odlikovan katehet v Postojni Andrej Azman.

— **Dnevi darovanja za slovenske** vojne slepce, invalide in sirote bodo v Ljubljani in po celi deželi v času od 1. do 4. junija (začno se prihodnjo soboto in trajajo do torka. 4. junija). Dobra sreča, z bogatimi darovi se spomnite teh največjih žrtvi!

— **Za gozdarskega inšpekcijskega komisarija** je imenovan gozdni tehnik Herbert vitez Schoepf von Sonnenwalden.

— **Čehi za slovensko Narodno gledališče.** Upravni odbor slov. gledališkega konzorcija je prejel sledeče pismo: Slavni konzorcij slovenskega gledališča v Ljubljani. V času, ko slavijo Čehi petdesetletnico svojeza ljubljenskega »Narodno divadla« v Pragi se je spomnila »Česka družba na kezišču« pri gosp. Kavčiču slovenskega narodnega gledališča in se je sklenila pridružiti se slavnemu konzorciju z 10 delci, t. i. s skupnim zneskom 1000 K (en tisoč kron). Na ta račun je konzorcij že pred kratkim prejel znesek 300 K, ostanek 700 K sem vam v imenu gori omenjene družbe po-

kazal pri Jadranski banki v Ljubljani. Delež zastopata podpisani in g. Hejnic, mestni vrtnarski nadzornik. Zelo bi, da skromna naša udeležba dokumentira naše razumevanje slovenskih kulturnih stremiljenj in češko - slovenske vzajemnosti. Vdani ing. dr. Kasa. — Pleme-niti čin ljubljanskih bratov Cehov je nam vsem najlepša vspodbuda, da za-stavimo vse svoje sile za slovensko Na-rodno gledališče ter je ob tednem nov do-kaz, kako Cehi sodijo o dolžnostih vzaj-emnosti. Živeli Cehi!

Občni zbor Sentiakobsko - tr-novske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda bo 9. junija ob 10. dopoldne pri Kavčiču na Privozu.

Društvo slovenskih profesorjev v Ljubljani ima dne 2. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v prostorih prve držav-ne gimnazije občni zbor s sledečim dnevnikom redom: Pozdrav; poročilo od-bornikov; poročilo preglednikov raču-nov; volitve predsednika, osam odbor-nikov, dva namestnikov, dveh pregled-nikov računov; slučajnosti. — Polno-števne udeležbe g. članov in tovari-šev prosim prikaže — odbor.

Zenski odbor za invalide ima v petek, 31. maja sejo ob 5. uri popoldne v Alojzijeveh. Ker se določijo podrob-nosti za dneve darovanja, se prosijo tu-di g. d. k. ki bi hoteli prevzeti prodajo po-licajev, da se kolikor mogoče v velikem številu udeležijo.

S častno svetinjo za 40letno služ-bovanje sta odlikovana cestarja Anton Meden in Medvodah in Josip Za-plotnik v Učaku.

Večer slovenskega ženstva v Unionu. Slovensko ženstvo priredi jutri v četrtek, 30. maja t. l. v veliki dvorani hotela Union družabni večer. Na pro-gramu so orkestralna in pevsko točke. Slovensko pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« bo pod vodstvom g. Zorka Prelovec-a: 1. H. Volarič; Slovan na dan (moški zbor); 2. a) dr. G. Ivavice; Lah-ko noč; b) E. Adamič; Petnajst let; (mešana zbor); 3. a) Z. Prelovec; Za-poj mi pesem o dekle; b) Z. Prelovec; Jaz bi rad rdečih rob; (moška osmero-speval). Pevski zbor katoliškega dru-štva za delavce pod vodstvom g. stolne-ga vikarja F. Zabreta bo poto: 1. Vola-rič; Rai ptiče; 2. Aliž; Slovenska zem-lja; 3. Ah ni li zemljica krasna; 4. Fer-tančič; Slovenske narodne pesmi. Orke-ster Sentiakobsko - trnovskega dru-štva bo pod vodstvom g. Bežka izvajal: 1. Anton Jakel; Pctovanje na Kranjski doleži; Slovenski biseri; Pozdrav iz Dolenjske; Našim rojakom; 2. Viktor Parma; Pozdrav Gorenjski; 3. B. Sme-tana; Korčulanka iz opere Prodana neve-sta; 4. I. pl. Zeje; U boj! 5. Fučik; Tri-glav, korčulanka; 6. Parma; Mladi voja-ki. Kot solista nastopita priznana altist-ka g. Sadičeva in baritonist g. Pavel Debevec z lepimi samospevi. — Vstopnina 1 K za osebo. Preplačila se hvalažno sprejemajo v dobrodelne namene. Blagajna se odpre ob 7. uri. Pričetek točno ob 8. uri zvečer.

»Glasbena Matice«. Spored sobotnega dobrodelnega koncerta na korist vojakom-slepec in invalidom obseja sledeče skladbe: 1. a) Gluck; Dvospjev iz opere »Orfei in Eridikak«. b) Mo-zart; Dvospjev iz opere »Figarova svat-ba«. 2. Rubinstein; a) Anzel; b) Večer-na pesem; c) Pavla iz ptičica; Dvospje-vi. Pojeta dvorna operna pevka Zora Bihov - Benedekova in g. Cirila Medvodova; 3. Verdi; Aria Aide iz opere »Aida«. Poje dvorna operna pevka g. Bihov - Benedekova; 4. Dvojak; a) Prstan; b) Vjeta; c) Na begu; Moravski dvospjevi; 5. Anton Lavrov; Tri pesmi za dva glasova; a) Ne novem vam za-kaj... b) Prstan mol. linbejni znak; c) Kje se skrivajo mi. Pojeta g. Bihov - Benedekova in g. Cirila Medvodova; 6. Liszt; Loreljia. Pesem poje g. Cir-ila Medvodova; 7. Čajkovski; a) Dvo-spjev iz opere »Ergenik Oniezin; b) dva dvospjeva iz opere »Pikov dama; 8. Puccini; Dvospjev iz opere »Madame Buttrfleve; Pojeta g. Bihov - Benedekova in g. Cirila Medvodova. Na klavirju spremlja koncertna pianistinja g. Dana Koberleja.

Draginske doklade za državne uradnike. Finančni minister je te dni sprejel odposlanca uradniške organizacije radi draginske doklade. Odposla-nec je zahteval zvišanje doklade in od-pravo raznih trdot. Glede zvišanja ni minister povedal nič gotovega. Nova

naredba o draginski doklad izide te dni.

Sestanek »Društva zasebnih uradnikov in uradnic«. Sinoči se je vršil v restavraciji »Narodnega doma« sestanek društva zasebnih uradnikov in uradnic. Udeležba ogromna. Predsednik Hiter je pozdravil navzoče ter poro-čilo o dosedanjem delovanju društva. Najvažnejši točki sta prehrana in obla-ka. Društvo je nabavilo lani čevlje, le-tos podplate, nabavi sladkor in premog, glede dobave obleke pa je dobil pred-sednik jako slabo sliko, kajti v Ljubljani je prostitev 20.000. blaga bo na za 1000 oseb. Stori-li so se koraki, da bi se blago iz Ljubljane ne oddalo na Dunaj, ali deželna oblačilnica ne odloča nič, odda vse vojaška oblast. Perilo je vse za vojaštvo. Glede podplatov pride na občino na Kranjskem okoli 27 kg. Gle-de aprovizacije je izvedel pri vladi, da se ne da nič storiti, ker ni nič. Društvo se je bilo zavezalo za skupno aprovizaci-jo. Glede petroleja se je posredovalo, da bi ga dobili stari, ki imajo šolske otroke, uradniki, ki si morajo iskati po-stranski zaslužek, toliko, kolikor za po-trebitve. Za predsednikom je govoril odbornik Počar obširno o potrebi trdne in tesne organizacije. Prišlo je časi, ko ne bodo odločili poidejci, mar-več skupine, organizacije. Masa delo-malcev se mora pošteno vnosovati. Za-vednost in kolektionalnost morata držati društvo po koncu. Soc. demokrat Pe-te-ian je govoril o smislu društva za se-daj in za bodočnost poudarjal potrebo dobre organizacije in penzijskega fon-da. Privatni uradniki naj si podajo ro-ko s proletarci. Imena proletarec naj jih ne bo sram. Počar je predlagal na to resolucijo, naj se glede aprovi-zacije privatno uradništvo uvrsti v uradniško prehra-njevalno kategorijo. Soglasno sprejeto. Predsednik je na to odšel. Predsedstvo prevzame Palma. Poroča Lenček o potrebi prve intervencije za člana Hira, češ, da ga hočejo pre-terirati v službi pri oddaji novega raz-pisanege mesta. Zaščita mu je potreb-na, ako bi imel treti škodo v sled delo-vanja za našo organizacijo. Stvar je ta-ka, da ne gre v prvi vrsti za osebo, am-pak gre za veljavo naše organizacije. Po njegovem obširnem referatu je bila sprejeta resolucija, da se jemlje z ogor-čenjem na znanje prezanjanje predse-dnika, v katerem se vidi skrito ost proti društvu. Predlagala se je na to ustano-vitev Kredine zadruge in poverilo od-boru potrebno prvo delo v svrhu te ustanovitve. Zborovanje je trajalo dve uri in pol.

Kdo izmed vjetnikov vprašajočih se iz Rusije bi kaj vedel o mojem ed-nem sinu Francu Velikaine iz Srednje Kanomle štey 10. občina Sn. Idrija pri Idriji, kateri je služil pri 97. pešpolku. 2. marškompanija in je bil v vjetništvu v Jekaterinoslavski guberniji. Njegov naslov se je glasil F. V. vojskovo plenni drevja Sokolova. Novoskaja volost. Je-katerinoslavski gubernija. Rusija.

Prveč premoga. Pod tem naslo-vom smo prinesli vest, da so bile vržene iz stanovanja g. Schotta v Skofiji ulici tri kene premoga na ludi. ki so se vračali s sprejema dr. Korošca v Ljub-ljani. G. Schott je bil danes pri nas ter je izjavil kategorično, da je vsa vest od konca do kraja izmišljena in da iz ne-govega stanovanja prav gotovo ni nik-dometal premoga na naše ludi. Stof-torej trditvi proti trditvi. Oni, ki so vi-deli, odkod je letel premog na vračajo-če se zborovalce, naj se tavi v našem uradništvu.

Umrla je v Ljubljani trgovka ga. Fani Wölfling. Pogreb se vrši danes popoldne na pokopališče k Sv. Križu. N. v. m. p. — V Krškem je umrla ga. Fani Per-hauz, soproga c. kr. domobranskega evidencnega nadoficijala. N. v. m. p.

Razpošiltanje blagovnih vzor-cov je pod obstoječimi pogoji dovo-ljeno znanorji tudi na vojnopoštne urade 282, 380, 388, 402, 408, 423, 436, 443, 573, 621, 635, 638, 642, 649; usta-vljeno pa na vojnopoštne urade: 2, 285, 289, 376, 382, 393, 458, 557, 612, 636. — Promet zasebnih vojnopošt-nih zavitev je pod obstoječimi pogoji do-voljen znanorji tudi na vojnopoštne urade 359, 390, 422, 468, 474, 490, 493, 536, 550, 555, 561, 572, 573; usta-vljen pa na vojnopoštne urade 286 in 612.

V Postojni se vrši, dne 2. junija t. l. ob 2. uri popoldne občni zbor »Uči-teljskega društva za postojnski okraj«. Pod voz je padel posestnik Andrej Frelih z Brezja in se poškodoval tako, da je na lici mesta umrl.

Nesreča na železnici. V bolnico v Kranjski gori so 24. t. m. pripeljali tež-ko ranjenega vojaka Kacasa, ki se je ponesrečil na železniškem tiru.

Krekova akademija. ki to priredi Kat. delavsko društvo na Jesenicah na Telovo, dne 30. t. m. ob 8. zvečer v De-lavskem domu, bo obsegala sledeči spo-red: 1. Godbene točke (svirna godba na pihala); 2. Petje: Mešani zbor »Sloven-ska zemlja« in »Jugoslavija prihaja«; 3. Dekla-macije: Lavrenčičevo: »Krek« in S. Gregorčičevo: »V nenelilni noči«; »Vstajenje« in »Na narodni dom«; 4. Govor vikarja Smudeja urednika »Mi-rac« iz Celovca in 5. Živo sliko: J. Lav-renčič »Vstajenje«. Ker je akademija posvečena spominu velikega Evangeli-sta in obletnici naše deklaracije, vsi na akademijo! — Odbor.

Iz Zagorja. Dne 2. junija t. l. ob 9. uri dopoldne se vrši redni občni zbor društva »Krajevni odsek Zagorje ob Sa-vi deželne pomožnega društva za bol-ne na plinih na Kranjskem« v rudniški restavraciji s sledečim dnevnikom redom: 1. Poročilo pripravljalnega odbora; 2. Volitev odbora; 3. Slučajnosti.

Umrl je 21. t. m. v Buditevecih na Češkem po hudi notranji bolezni, kate-ro si je nakopal na bojišču, obče snošto-vani in priljubljeni Franc Kolšek, sedlar v Trbovljah, rodom iz Braslovč. Bil je priden, delaven in skrben oče svoje družine. Služil je pri poljskem havbičnem polku št. 28. od početka vo-ne neprestano na bojišču, boril se je na vseh frontah, kot vrl inak in zaveden Slovenec. Zapuščal zalutno ženo in tri nepreskrbljene otročice. Naj počiva v miru in naj mu bo lahka češka zem-ljica!

Narodna čitalnica v Hrastniku ob Savi pričela je no dolgem presledku zopet s tumburškimi vajami. Ker se je priglasilo 25 rudarjev, nima Čitalnica dovolj tumburice, valed česar se obrača do sl. občinstva, zlasti do bratskih dru-štev, za vpludno prošnjo, da blagovolijo ista nepotrebovane, že rablene tumburice prepustiti hrastniški Čitalnici, če mogoče brezplačno ali pa po primernih cenah. Ponudbe na »Narodna Čitalnica v Hrastniku ob Savi«.

Učitelstvo slovenistiškega in konjiškega okraja sklicuemo na skupen sestanek v Poljčane dne 3. junija t. l. ob 10. uri predpoldne v šolo. Na spore-du je referat o 8. vojnem posilu. (go-vori urednik Otter iz Gradača kot delegat »Lehrerbund« in stališče učitel-stva namrah zavlačevanju rešitve pre-dloge državnega draginskega prispevka ter napram državnim predlogi o reformi učiteljske izobrazbe. — Ta dan je šol-skega pouka prost. — Jos. Sabati, predsednik slovenistiškega učitel-škega društva.

V Gradcu je umrl v garnizijski bol-nici vojak Jakob Kala in iz Skofje Loke. Truplo prevečeno v Skofjo Loko.

Koruzna zorela. V mlinu Tomaža Kreuzerja v Gor. Beli na Koroškem je uničil požar 4000metrskih stotov ko-ruze.

Prihodnji sestanek dunajskih Slo-venec se vrši v soboto, dne 1. junija v restavraciji Kaiserhof.

Veliki socialni roman slavnega nemškega pisatelja Ludovika Fulda »Izgubljena nebesa« je v dunajskih in berlinskih kinogledališčih imel naj-večji uspeh. Danes in jutri ga v Ljub-ljani predstavlja Kino Central v de-ž. gledališču. V glavnih vlogah Mady Christians in Erich Kaiser-Titz.

Kino - Ideal. Spored za danes, dne 29. maja: Predvaja se: »Ce štirje talsto store«, izvrstna trojejska burka, ki jo je uprizoril Ernst Lubitch. V glavnih vlogah Ossi Oswald in Eric Schultz. Poleg tega se še predstavlja: »Misteril gradu Clau-dene«, zanimiv detektivski film v treh de-ja-njih. Avtor Rudolf Meniert. V glavnih vlo-gah Hans Mierendorf in g. Jorkmann. Kot dodatek najnovejša poročila z različnih bojišč. Ta spored ostane do petka 31. maja. Predstave od 4. ure popoldne dalje, zadnja ob 4.9. zvečer s spremljevanjem gledal-škega orkestra. Mladini neprimerno. — Kino - Ideal.

Izgubila se je včeraj dopoldne od Sa-rabona (Zaloška cesta) do Domobranske ceste črna denarnica z veliko vsoto denar-ja, srebrne verižice in druga dva važna li-sta. Na enem listu je ime izgubitelja. Po-šten najditelj se prosi, da prinese na uprav-ništvo »Slov. Naroda«.

Očala v usnjatem toku je izgubil več-raj neki gospod. Očala so posebne vrste, zato se prosi dotičnega, kdor jih je našel, naj jih gotovo odda na Bleiweisovi cesti št. 5, tretje nadst. Dobi dobro nagrado.

Izgubljena torbica. V gorenjskem vlu-ku v nedeljo opoldne je bila pozabljena črna usnjata torbica s precejšnjo vrednost-jo. Najditelj naj jo odda v Kolizeju št. 16 proti dobri nagradi.

Našla se je zlata ovratna verižica. Dobi se pri Ferrantu, Ambrožev trg 3.

Aprovizacija.

+ Gostilničaril in zavodi prejmejo meso v petek dne 31. t. m. popoldne od 2. do 4. v cerkvi sv. Jožefa.

+ Jajca za I. okraj. Stranke prvega okraja prejmejo jajca v petek dne 31. t. m. v cerkvi sv. Jožefa, vhod skozi glavna vrata. S seboj morajo prinesiti nakazilo za mast. Vsaka oseba dobi 10 jajc, jajce stane 70 vin. Prodajala se bodo od 8. do 10. dopoldne in od 2. do pol 5. ure.

+ Testenine. Ker so testenine že pošle, se stranke opozarjajo, naj ne ho-dijo na magistrat, ker se novih nakazil ne more več izdajati. Kolikor je bilo tes-tenin v zalogi, so se oddale strankam, ki so bile do njih upravičene.

+ Prodajalci sladkorja v IV. okraju se vabijo, da takoj predložijo v mestni posvetovalnici izkaznice za kavino me-šanico ter sporoče, koliko imajo kavine mešanice še v zalogi.

+ Meseca julija prvo žito iz Ogr-ske. V zmislu dogovora bo Ogrska te-kom julija t. l. oddala Avstriji in Nem-čiji svoj preostanek žita. Dogovorjeno je, da mora ona dežela, ki prva žanje, oddati preostanek drugima zaveznica-ma, kjer se žanje kasneje.

+ Ukrajinska žetev. Ukrajinski mi-nistrski svet je izdal 23. t. m. odredbo, glasom katere pripada po odredbi fm. v Eichhorna z dne 6. aprila žetev s polj, ki so bila obdelana spomladi, obdeloval-cem. Obdelovalci morajo plačati v de-narju in naturah po dogovoru in po ve-likosti žetve, ne pa več, kakor bi zna-šala tretjina najemnine za polje v dotič-nih krajih.

Razne stvari.

+ Volkov na Sedmograškem. Na raz-nih krajih na Sedmograškem so se pojavile cele skupine volkov, ki napadajo ovce in delajo veliko škodo kmetovalcem.

Nemški davek na vino. Odsek za davščine na pijače v nemškem državnem zboru je sklenil, da zniža nameravani vin-ski davek v nasprotju z vladno predlogo od 20 na 10 odstotkov.

Gledališče pod zemljo. Iz Berna poročajo, da so otvorili te dni prvo pod-zemsko gledališče v Parizu. Imenuje se »Abri« (pribežališče) in se nahaja v pro-storni kleti Rue Montmartre.

42. Infanterijski polk obdržal boben. Infanterijski polk 42. je imel privilegij, da je bobnal ob vsaki priliki grenadirsko ko-račnico. Pri odpravi bobna se je napravila izjema za ta polk, ki bo še nadalje pri pa-radah in oficirskih stražah bobnal grena-dirsko koráčnico.

Nečloveška mati. Na Dunaju so na-šli mrtvega 15letnega Henrika Inführja. Deček je bil v hrastah in ranah, sama kost in koža. Dognalo se je, da je deček žrtve svoje nečloveške matere, katero so are-trali.

Velika železniška nesreča. Na po-staji v Parkany - Nani se je zgodila dne 27. maja velika nesreča. Ko je prihajal vlak iz Budimpešte v postajo, je prišla z druge strani lokomotiva, ki je zavozila v ljudi in jih 20 ranila, 4 ubila.

Nezvesto ženo ustrelil. Iz Szekes-fehervara poročajo, da je Stefan Nagy, ko je prišel na dopust, izvedel, da mu je bila žena nezvesta. Pozval jo je na odgovor in ona mu je vse priznala. Kratkotomalo je nato

vzel svojo puško in jo ustrelil, nato se je šel naznanit oblasti.

Srbske specialitete na budimpe-štanski vojni izložbi. Iz Budimpešte poro-čajo, da se nahajajo na srbskem oddelku vojne izložbe nekatere srbske specialitete: ribji paprikaš, riba na žerjavici pečena in meso istotako pečeno (čevapčiči), sir v za-voju po ¼ kg. turška kava, črešnje, ki se prodajajo v košarah po 4 kg.

Dezertirji preoblečeni kot musli-manke. Policija v Sarajevu je prišla te dni na ulici dve muslimanki, ker sta se jel zdeli sumljivi. Policija se ni varala. V ha-ljah muslimank sta tičala dva dezerterja. Enega, Meha Skopljaka so prijeli, drugi Andrija Kreka je pa pobegnili. Dezertjerji so celo že v haljah muslimank.

Samomor. V nekem sarajevskem hotelu se je ustrelila te dni neka učiteljska kandidatinja. Prišla je k njej neka gospa in jo pozvala na odgovor, češ, da je lju-bica njenega moža. Kandidatinja je to tako razburila, da je skočila po revolver in se ustrelila. Zadel se je tako dobro, da je obležala mrtva.

Bojna Španska. Nemški listi poroča-jo: Vsa Španska je zbolela za zagonetno boleznijo. Ljudje bolehalo vsi za črevesnim vnetjem. V Madridu ne morejo igrati niti v gledališčih, ker so igralci in igralki zbo-leli za boleznijo. Vsa zabavišča so za-perta. Tudi pri kralju so se pokazali znaki te bolezni. Nastopila je nenadoma med božjo službo. Ministrski predsednik, finančni minister, mornariški minister in naučni minister vsi so zboleli. Cestna železnica je morala skrtiti svoj promet. Železniški pro-met je skoraj ves ustavljen.

Nemški kmet in madžarski vojak. V občini Apfelberg so zahtevali volaki ne-kega ogrskega bataljona od kmetov kruha in mleko. Kdor se je kaj obotavljal, so mu grozili. Kmet Kamper je bil s svojo ženo na polju. Ko se je vračal domov, je videl štiri volake, kako so prileteli iz njegove hiše in zbežali. Ko je prišel domov, je vzel nabito puško in šel za njimi. Ko jih je do-hitel, je pomeril četovodja Keckes nani s pištolo, kmet pa s puško na Keckesa. Oba sta hkratu ustrelila in zadel. Keckes in kmet sta padla mrtva na tla. Voljaki so bili kmetu odnesli hleb kruha, več jajc in mesa.

K umoru v hotelu »Bristol« na Du-naju. Aretran je bil poleg Vivantovega so-rodnika Davida 17letni Kurt Franke, na-stavljen pri istem zavodu. Izpovedala sta, da sta se dolgo poprej dogovorila glede umora. David je nagovarjal Earlova, naj mu o priliki pokaže testament strica, ki se nahaja v kovčegu z dragocenostmi. Earlo-va mu je hotela ustreči oni dan in ga je pozval k sebi. Prišel je s Franketom, ka-teri je bil preoblečen za jockeya. Ko je šla Earlova po kovčeg, se je Franke skril v sobi; ko se je vrnila, je šel David ven in Franke jo je napadel s kolom in ubil, nato pa jo je še udusil z vrstico. Vstopil je Da-vid in mu ukazal, prerežati jej vrat, nakar jo je z britvijo parkrat vrezal v vrat. Po-tem sta zbežala. Baronu Vivante se je na-znanilo, da je policija dobila vse plen mo-rlincev, da torej ne trpi nikake materialne škode. Baronica je zbog umora nevarno obolela.

Paradiž v Lincu. »Nenes Wiener Tagblatt« piše o prehrani v Lincu: Na trgu je toliko reči, da morejo ljudje vse kupiti v miru, cene so nizke. Kruh, v katerem ni nič koruze, je lep in okusen in povsodi se ga dobi seveda samo proti krušnim mar-kam. Na neki primitivni borzi v Urfahrju pa se more dobiti poleg drugih lepih in do-brih reči tudi cigarete in potrebne krušne marke. Moka je samo prvovrstna. Kvota krompirja znaša 1½kg. Dopoldne in popol-dne se dobi v kavarnah mlečna kava, v slaščičarnah torte in čokolada. Ker dobi prebivalci Lince na mesec samo 1 kilo-gram marmelade, gre v Urfahr, ako mu je zmanjka, ker tam marmelada ni racioni-rana. O kakem racioniiranju mesa ne vedo Lincani sploh nič. V gostilnah je vszega na razpolago in sicer po nizkih cenah. Atmos-fera mirne zadovoljnosti obkroja mesto. ... Linc je glavno mesto ene tistih dežel, kjer kmetje besede »rekvizicija« baše sploh ne poznajo.

Mlade matere in doleče žene, ki trpe na nerednem izpraznjenju telisa, dobe z uporabo naravne »Franz - Josef« grenčice najboljšo olajšavo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Vsaka dama naj čita

mojo velezanimivo navodilo o

modernem negovanju grudij.

Iskušen svet pri vpadlosti in pomanj-

kanju bujnosti. — Pišite zaupno na

Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko

Schanzstrasse 2. odd. 41.

Veliki socialni roman v KINO CENTRAL v deželnem gledališču.

V sredo 29. ob 4., pol 6., 7. in 9., četrtek 30. maja ob pol 6., 6., pol 8. in 9. zvečer.

Sijajni spored!

Sijajni spored!

Izgubljeni paradiž.

Socialni igrokaz v 4 dejanjih po romanu Ludovika Fulda. V glavnih vlogah: Mady Christians in Erich Kaiser-Titz.

Poleg tega še drugi sijajni filmi.

Predstave za otroke z bogatim, novim, izbranim sporedom v četrtek 30. ob 3. popoldne, v petek 31. maja ob 4. popoldne, v soboto 1. ob 4. popoldne, v nedeljo 2. junija ob pol 11. dopoldne in ob 3. popoldne.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Globoko užalošeni naznanjamo, da nam je smrt ugrabila dne 28. t. m. po kratki mukepolni bolezni našo iskrenoljubljeno mater, oziroma staro mater, gospo

Fani Wölfling.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v sredo dne 29. maj-nika 1918 ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Elizabetna cesta št. 6, na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadošnice se bodo darovale v več cerkvah. Venci se hvalažno odklanjajo.

V Ljubljani, dne 28. majnika 1918.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega iskrenoljubljene soproga, sina in brata, gospoda

KRISTIJANA STARKLA

posestnika in trgovca

izrekamo tem potom našo najpriskrnejšo zahvalo. Osobito se zahvaljujemo darovateljem krasnega cvetja ter vsem, ki so spremili nepozabnega pokojnika k njegovemu prezgodnjemu grobu.

Najpriskrnejša zahvala za ustmena in pismena sožalja.

Semnica, 27. maja 1918.

Globoko žalujoči ostali.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorod-nikom, prijateljem in znanecm pretresljivo vest, da se naša predobra mamica

Fani Perhauz

soproga c. kr. domobran. evid. nadoficijala

danes ob 10. uri zvečer po kratkem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, preselila v večnost.

Pogreb predrage rajnice bo v sredo dne 29. maja ob 4. uri popoldne.

Bodi blagi pokojnici ohranjen časten spomin!

V KRŠKEM, dne 27. maja 1918.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

oda se skoraj nova, pločevinasta

kopalna BANJA.

Stomškovca ul. 14, parter desno. 2615

Mlin

vzamem v najem eventualno ga tudi kupim. — Kdo, pove upravn. »Sloven. Naroda«. 2603

Komptoristka

se išče za manufakturno trgovino. Prednost imajo, katere so že v enakih trgovinah v službi. Plača po dogovoru. Ponudbe na pošto predal 27. 2619

Krompir

dam za blago za obliko ali za obliko. Odstopim ga lahko nekaj sto kg. — Dopisni prodaj. »Krompir 2607« na upravn. »Sloven. Naroda«.

Spretnomodistka

se takoj sprejme. — Plača po dogovoru. — Pomočniki od 140 do 180 K. Ponudbe pod „starna modistka 2320“ na upr. »Slov. Nar.«

100 kron nagrade,

kdo mi preskrbi stanovanje, obstoječe iz dveh sob in kuhinje ter električno razsvetlavo v bližini Mestnega ali Starega trga v roku dveh mesecev. — Ponudbe pod „Bližina 2509“ na upravn. »Sloven. Naroda«.

Išče se služkinja

oziroma kuharica za vse k družini, ki se preseli v jeseni v Gorico. Nastop takoj, plača določena. Ponudbe na upr. »Slov. Naroda« pod „št. 111 2600“

Odda se inteligent 13 leten

deček

(realec) v trgovino. Več pove dr. Demšar, Ljubljana, Prešernova ul.

Vzame se v najem ali kupi

majhna hišica

v Ljubljani. Ponudbe pod „RSTO-HAR“ na upravn. »Sloven. Nar.« 2334

Kdor ima ob nenadni izselitvi

STANOVANJE

2 sob s pripadki, naj ponudi pod „RSTO-HAR“ na upravn. »Sloven. Naroda«. 2335

KISLO VODO

in vino razpošilja 1768

A. Oset p. Guštanj Koroško.

Pozor!

Aprovizorijski odbor na Dovjem, Gorenjsko naznanja, da zaradi pomankanja živin ne sprejema letos nobenih tučev. 2596

Aprovizorijski odbor.

Išče se

zakonski par brez otrok

z deželo za vrtna in poljska dela proti dobri plači ter s prostim stanovanjem in kurjavo. Nastop takoj. — Pojasnila daje Jos. Bergmann v Ljubljani, Poljanska cesta št. 87. — 2517

Stanovanje

s 3-4 sobami in pritliklami iščem za avgustov termin ali za takoj. Najraje ob periferiji mesta. Posredovanje se nagradi. — Naslov pove upravn. »Sloven. Naroda«. 2388

Išče se

meblirana SOBA

ali tudi samo s posteljo in mizo brez perila. Vzame se tudi celo stanovanje z 2 sobama in kuhinjo v najem. Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „2 mirni osebi 2581“.

Fotografski pomočnik

izurjen v vseh manipulacijah, dobi stalno in dobro službo pri fotografu: Ant. Jerkič v Trstu ali v Gorici. Ponudbe z natančno oznako zmožnosti itd. na Ant. Jerkič, Trst, Via delle Poste 10. 2604

Nemška jedilna sol

kamena sol v kosih, glavberjeva in grenka sol, nadomestna kronska krma, stavni mavec (gips) od 100 kg naprej se točno oddaja tudi na vagone 2451

Veletgovina

Wurzingers Nachfolger, G. m. b. H. Gräde. — Telefon interurban 0328.

Mirna stranka brez otrok išče za avgust ali november lepo

stanovanje

obstoječe iz 4-5 sob in vseh pritliklin. Ponudbe pod „M. R. 372/2384“ na upravn. »Sloven. Naroda«.

Proda se

posestvo s hišo

v Spodnjem Logatcu, Martinji hrib, blizu kolodvora. Poizve se: Spodnja Šiška št. 143 pri Ljubljani. 2485

Pristen domač

slivovec in tropinovec

se dobi v vsaki množini po najnižji dnevni ceni. Naslov pove upravn. »Sloven. Naroda«. 2568

Išče se

stanovanje

v sredini mesta z 2, 3, 4 ali tudi več sobami in vsemi pripadki za takoj ali za avgust. Posredovalci nagrado v živili ali denarju. — Ponudbe pod „veliko stanovanje 2356“ na upravn. »Sloven. Naroda«.

Dne 31. maja 1918, dopoldne ob 11. uri se bo vršila na dvorišču gluhonemne javna

predaja okoli 40 g odpadkov

posteljne slame in

lesne volne.

Dražbeni pogoji se bodo objavili pred pričetkom prodaje

C. kr. vojaško oskrbovališče v Ljubljani.

F. Batjel

Gorica — Ljubljana

Stolna ul. št. 2-4. Stari trg št. 28.

Trgovina in mehanična delavnica

Moška in ženska dvočelna s stare poravnice.

Šivalni in pisalni stroji,

gramofoni.

Električne žepne svetilke.

Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce.

Mlatilnice, gepeljni slamoreznice

čistilniki, sadni mlini, vinske in sadne stiskalnice, čiščenje mlatilnice ter drugi poljedelski stroji se lahko naročajo ter vzorci ogledajo pri

Franc Hitti, Ljubljana, Martinova cesta 2.

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano „SEABA-FORM“-mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 230, veliki K 4—, porcija za rodbino K 11—.

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.

Zaloga za Ljubljano in okolice: Lekarstva „pri slatnem jelonu“, Ljubljana, Marijin trg. 880

Pozor na varstveno znamko „SEABA-FORM“

Prodaja se na drobno in na debelo

finna cikorija, jesih, čajni nadomestek in različne druge stvari. 2503

Trgovina M. Dörfel, Mestni trg 12, Ljubljana.

Alfonz Breznik

učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Išče se priprosta mesečna

meblirana soba

z dvema posteljama, eventualno samo z eno posteljo. Ponudbe pod „Opatija 2584“ na upravn. »Slov. Naroda«.

KUHARICA

zanesljiva, z večletnimi dobrimi izpričevali, išče primerno službo v kakšni gostilni ali hotelu. Sprejme tudi službo samostojne gospodinjice. — Pismene ponudbe pod št. 107 Kranj, postrestante. 2583

Kupim hišo v Ljubljani

na prometnem kraju. — Pismene ponudbe z podrobnimi pojasnili in ceno pod „Misa/1183“ na upravn. »Slov. Naroda«. 1183

Več mladih

plemenskih prašičev

proda Josko Jelačin, Dolenjska c., Ljubljana. 2533

Delavce in delavke

sprejme takoj v službo strojna tovarna Samša & Co v Ljubljani, Metelkova ulica 4. Zglaševanje od 4-5 popoldne 220

Učenka

pridna, poštena, 14 let stara, z dežele, želi vstopiti v dobro trgovino mešane stroke, v dobro hišo, z vso oskrbo. — Vstop takoj. — Varuh: F. Skušek, Ljubljana, Šubičeva ulica 3. 2 00

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi olinate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Več raznašalk

„Sloven. Naroda“ se sprejme. — Priglasiti se je v Mar. Tiskarni.

Prodaja se na drobno in na debelo

finna cikorija, jesih, čajni nadomestek in različne druge stvari. 2503

Trgovina M. Dörfel, Mestni trg 12, Ljubljana.

Alfonz Breznik

učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najpospešnejša tiskarna in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. Klavirje prvih c. kr. dvornih in komornih tisk: Bösendorfer, Försner, Rudolfs, Stelzhammer, Möhl & Heitzman, Gies in Hofmann imam edino izključno le jaze za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falsifikatov navideznega „poletna“.

Učitelj Glasbene Matice in edini zaprli strokovnjak c. kr. drž. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg št. 15.

Preklic.

— Podpisana prekliče bese, ki sem jih govorila zoper Karolino Kucelj, oziroma ki sem jih slisala od drugih ljudi. — Antonija Kugan. 2605

Pri dobri šivilji se sprejme

učenka

tudi z dežele. Naslov pove upravn. »Sloven. Naroda«. 2608

Iščem službe kot

nadmlinar

ali kaj primerne. — Vojašine prost. Kdo, pove uprav. »Slov. Naroda«. 2602

Spreten dnevni krojač

za veliko in malo delo se proti dobremu plačilu sprejme takoj. Kje, pove upravništvo „Sloven. Naroda“. 2489

Zgubil se je v nedeljo zvečer srebrna držaj palice v gostilni pri Fingovcu ali v kavarni Evropa. Prosi se, da bi ga najditelj oddal proti dobri nagradi v pisarni gospoda Augusta Tomažiča na Marije Terezije cesti št. 2. 2597

Išče se izurjena PRODAJALKA

za pecerijsko trgovino v večjem mestu na Stajerskem, ki je popolnoma vešta slovenskemu in nemškemu jeziku — Naslov dotične trdnice se izve v upravništvu „Slovenskega Naroda“. — 2570

Električni pianino

za gostilničarje ali kavanarje, malo rabljen, je na prodaj. — Poizve se v restavraciji pri „LEVU“, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 16. 2564

Hiša

enonadstropna, s trgovskimi prozori in prodajalniško opremo, zgrajena pred nekaj leti, v jako dobrem stanju, se prodaja v Višnji gori. Poleg hiše vrt za zelenjavo, z obširnimi sadovnjakom in lastnim vodovodom ter druga poslopja za rejo živino. — Plačilni pogoji zelo ugodni. — Pojasnila daje trdnica: A. Husar, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Tvrška Oražem in Jančar v Ljubljani, Breg št. 6,

se priporoča slavnemu občinstvu za stavbna in pohištvena pleskarska dela. 2516 Delo se izvršuje še z dobrim pravim blagom.

Usnjate rokavice za gospode

I-1181 En gros
Nappa . . . K 165.— in 225.—
Antilop . . . 115.— „ 240.—
Glacé . . . 135.— za tucat.
Rudolf Bodenmüller, Ljubljana, Stari trg št. 8

Nadomestilo MILA

za pranje perila, izborna peneče in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoj z 10 kg K 23.—
Preprodajalci določijo popust pri naročilu celega zaboja z 50 kg. Belo mineralno milo za čiščenje rok in čiščenje mila, 1 zavoj 32 kosov K 14.—, Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.—, Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vel. kosov K 18.—, Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste. Izvorno podjetje M. Janker v Zagrebu št. 15. Petrinjska ulica 3., III., telefon 23-27. 2178

Kupujem zmedene ženske lase. Stefan Strmoli, Ljubljana, Pod Znančo št. 3.

POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokalni odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9. do pol 1. in v nedeljo od 8. do 11. ure dop.

Samo na Frano-Joževo cesti št. 5 v novo otvorenem FOTO-ATELJEJU

se izdelujejo priljubljene portretne škice karte. 2428

HELIOS

Prostovoljna prodaja posestva.

Proda se prostovoljno na lepem in zdravem mestu, 4 km. od Ljubljanske ceste ležeče posestvo v velikosti 240 orolov. Od tega je 15 orolov njiv, 5 orolov vrtov in sadovnjakov, 4 orole travnika, 7 orolov vinograde, 180 orolov loze, drugo pašniki z novo prizemno hišo in gospodarskimi poslopi. Cena 350.000 kron. Blizja pojasnila daje Miho Ribič obc. tajnik v Netretiču pri Karlovcu, Hrvaško. 1656

Anton Turk
nadučitelj
Frančiška Turkroj. Sollar
poročena.
Ljubljana Sr. Križ pri Litiji
26. maja 1918.

Kužite le domači izdelki! to je
Emona
PRIZNANO NAJBOLJŠE
pralni prašek
dobiva se vseh prodajalnic

Modni salon Stuhly-Maschke
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1, Ljubljana.
Priporoča za spomladansko sezijo
slamnike
svilene klobuke in čepice
najnovejših oblik
za dame in deklice
Popravila se sprejemajo.
Žaliti klobuki vedno v zalogi.

Srbska glasba

Priporočam sledeče srbske narodne napeve za klavir:
Bajic — Album srbskih narodnih napeva K 7.—
Bajic — Album srbskih narodnih napeva po Mokranjčevim rukovetima . . . K 6.—
Bajic — Ljubavne pesme . . . K 6.—
* — Album 133 srb. narod. pesama K 8.—
Konjović Petar — VILIN VEO opera u 3 čina K 24.—
Konjović Petar — Legende op. 8 . . . K 2.16
* — Album 200 nar. pesama za gusle K 7.—
Naročila na naslov: 2418
Gjorgje Celap, Zagreb, Berislavičeva ul. 17.

Slovenska trdnica.
Kdor ne pozna
izdelkov „ADRIA“, naj si naroči takoj čenik in vzorce. da spozna njih kakovost. Kavní nadomestek s sladkorjem in cikorijo mešan, pralni prašek, snežno-beli, vaniljin sladkor, pečilni prašek, pravi čaj, mlo za brtje, toaletno mlo, pralno mlo, nadomestek za škrob, pravilo v steklenicah in krogičkah, francosko žganje, cigaretni papir, mak, kurma, paprika, poper itd. Križača za ribanje, kocke za juho in golaš, kolofoinija, grenka sol itd. Naročite si kavnega nadomestka, dokler je čas, ker v kratkem ne bode dobili sladkorja ter s tem tudi kave ne. 2177
Zahtevajte cenik takoj.
FILIP ŠIBENIK,
IZDELKI „ADRIA“ ZAGREB.
Slovenska trdnica.

Isce se za pisarno ena velika ali dve nemeblovani svetli sobi

— s posebnim vvhodom, najraje pritlično in v sredini mesta — ali pa celo stanovanje z več sobami — za takoj ali pozneje. — Ponudbe pod šifro: „Pisarna 2469“ na upravo „Slovenkega Naroda“.

SOLALI
najboljši cigaretni papirji
trgovina z cigaretnim papirjem družba z omejeno zavezo Gaybusch-Gallioja.

KNEZA A. URSERPERGA TERMALNA KOPEL
TOPLICE NA DOLENJSKEM
Železniška postaja Sirača-Toplice. Sezija od 1. maja do 1. oktobra
Bogati radioaktivni vreli. 37 stopenj naravne toplote. — Odličnega učinka za revma, protin, nevralgije (ischias) eksudate itd. Bazen oddeljeni baseni, maho na kopeli, elektroterapija, masaža. — Lepa lega, gozdovita okolica, tuje sobe, restavracija. Pros. ekte in poasnila daje brezplačno 2344
KOPELSKO RAVNATELJSTVO.

Lepota je sreča!

Po dolgoletnem raziskavanju na polju negovanja lepote se je končno posrečilo, najti novo metodo, po kateri se vse nadležne kožne nečistosti kot pege, zajedci, mozolji, gube, nosna in obrazna rdečica temkom nekaj dnij sigurno odstranijo na kar zadobi obraz, tudi pri starejših damah, mladostno sveže rožnato lice. Učinek je presenetljiv in ta recept so sijajno priporočili sloveči zdravniki. Tisoči prostovoljnih priznanj! Vsakomur dajem proti retour-znamki popolnoma zastonj pojasnila. Pišite takoj na: L. Decker, Dunaj 56, Predal 19. oddelek 36. 119

Naslov za pisma: Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
Priporočamo edino najboljšo šivalne stroje trdnice: **Jos. Petelinc, Ljubljana,** poleg frančiškanskega mostu, levo, 3. hiša ob vodi.
Največja in edina zaloga šivalnih strojev vseh sistemov v poljubnih opreih za obrt in rodbino.
V zalogi igle, olje, ter deli za razne stroje.
Dostavitev strojev takoj! Pounk v vezenju brezplačen!
10 letna garancija!

10. c. kr. avstr. razredna loterija

Največji dobiček
milijon kron v gotovini
brez odbitka.
Razpošiljamo srečke 1. razreda, žrebanje 11. in 13. junija 1918.
1/5 K 5.— 1/4 K 10.— 1/2 K 20.— 1/1 K 40.—
s pošto položnico in prosimo naročil — tudi z bojišča — z dopisnico brzo, ker je veliko povpraševanje. 2503

Banka ALEX. SUCHANEK, Brno
Ferdinandova trdnica 37
Večji dobitki so bili pri meni zadeti na:
K 72.747 K 100.000.— K 15.807 K 10.000.—
K 72.703 K 10.000.— K 72.775 K 10.000.—

Vučkovičeva !POZOR! Vučkovičeva
„Kubakava“ nadomestilo „MILKA“
„MILKA-SOPULIN“ snežno beli lug
„MILKA“ Kristal vanilin-sladkor
„MILKA“ prašek za peko.
Dišavo, bonar, pasterika, cimet čisti gar., piment, klinčki, janež, kocke za juho in golaš, ruski čaj, mlo za brljenje, toaletno mlo, kakši in vsa druga kolonialna roba dobi se edino po najnižjih dnevnih cenah pri solidni in znani trdnici
GIORGJE VUCKOVIC
Prva zagrebška importna in eksportna agenturno komisijonalna trgovina in tovarna „MILKA“ proizvodov s skladiščem na debelo
ZAGREB, Nikoličeva 9.
Zahtevajte cenike! 1161 Doktor je zaloga!

Dobrega poučevalca gosli

iščeta dve gospodični. Ponudbe pod: „Dobri goslar 2552“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Siranka brez otrok išče stanovanje z 2 sobama in kuhinjo. Kdor preskrbi, dobi živeža in 200 kron nagrade — Ponudbe pod „Živež in nagrada 2527“ na upravo „Slov. Nar.“

Iščeta se za takoj prodajalka in učenec.

Ponudbe v zlatarsko delavnico Alojzija Fuchs, Šteenbergova ul. 6. 2545

Zdrobljeno steklo od šip

in druge steklene drobce kupujem. Dostavijo se vagoni. B. Rosenstrauach, Dunaj, IX. Berggasse 32. 2478

Stanovanje

oziroma prostori za pisarno v bližini sodnije se išče eventualno se zamenja stanovanje v tem kraju, s cenim pa lepim stanovanjem na periferiji mesta. Tudi se zamenja hiša na Dunaju z hišo v Ljubljani. Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“ pod „stanovanje in zamenja 840“.

Pomožni URADNIK

mlajša moč, samski, se za takoj išče k žagi na Kranjskem za pisarno materialno upravo. Ponudbe z navedbo znanja jezikov, dosedanje porabe, vojaških razmer in plače (v nemškem jeziku) na **ARNOLDA SPITZ, Plasko, Hrvaško.** 2595

KONTORISTA in KONTORISTINJO

večja strojepisja in knjigovodstva, sprejme takoj v službo tovarna **Sama & Co v Ljubljani, Slomškova ul. 4.** Osebo se je priglasiti od 4.—5. ure popoldne. 2452

Redka prilika!!! Par briljantnih uhanov

(2 krasna, izredno velika briljanta) se ugodno prodajo. — **Lud. Černo, in-velir, Ljubljana, Wolfova ul. 3.** 2487

Išče se vratar

ob mesečni plači K 160—200 z brezplačnim stanovanjem, razsvetljavo in kurjavo. Poznat mora popolnoma hrvaški ali slovenski jezik v govoru in pisavi, želi se tudi nekaj nemščine. Lahko se javijo tudi vojni invalidi. Prosilci naj pošljejo svoje ponudbe na **Ravnateljstvo prvog hrvaškega mlinca na čigre d. d. u Karlovcu.**

Prostovoljna razprodaja

razne obleke in nekaj pohištva se vrši v soboto dne 1. junija ob 9. uri dopoldne v Rožni dolini št. 192 pri g. Schwarzmanu.

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej na mak
mehak okrogel les, smrekovo lubje, jansko in lečreslo, tosnje
kostonjev les od 10 cm naprej hrastov les
Prosim ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddajo 1745
Vinko Vabič, Zalec, 8
Spodnje Stajersko.
Kuiantno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju
kot oficijelno subskripcijsko mesto sprejemajo prijave na
VIII. avstrijsko vojno posojilo
po originalnih pogojih:
I. davka prosto 5 1/2% amort. držav. posojilo à 91.54%
II. davka proste 5 1/2% odpovedljive držav. zakladnice à 95.50%
Tiskovine za prijavo in pojasnila so strankam brezplačno na razpolago pri naših blagajnah. 6